BIOENERGIA

Kirjallinen lausunto
26.09.2022

**Talousvaliokunta**
TaV@eduskunta.fi
**Asia: Lausuntopyyntönne 21.09.2022: Neuvoston asetus korkeisiin energianhintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä**

# Lausunto korkeisiin energianhintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä

**Sähkö- ja energiamarkkinoista**

Bioenergia ry kiinnittää huomiota siihen, että neuvoston asetuksessa mainittu ACERin arviointi EU:n sähkön tukkumarkkinoiden rakenteesta osoitti, että rajat ylittävä kauppa tuotti kuluttajille 34 miljardin euron hyödyt vuonna 2021 ja auttoi tasoittamaan hintojen epävakautta. Markkinoihin tehtävissä korjausliikkeissä tulee olla varovainen, sillä hätäisesti valmistelluilla muutoksilla voidaan saada aikaan epätoivottuja seurauksia energiamarkkinoilla.

Asetuksessa esitettyjen toimenpiteiden tilapäisyyden osalta tulee ottaa huomioon, että ne voivat toimia ennakkotapauksena myös tulevissa vastaavissa järjestelyissä. Tähän antaa viitteitä myös ehdotuksen 19 artikla.

Tulevina kuukausina Suomessa pitää alkaa varautua jo talveen 2023 - 2024. Kaikki voitava tulisi tehdä kansallisesti ja EU:n valtiontukisääntöjen estämättä, että esimerkiksi kotimaisten polttoaineiden, kotitalouksien polttopuun ja pellettien saanti tuolloin turvataan. Myös energiatehokkuudella ja vähämerkityksellisen energiankulutuksen vähentämisellä on tärkeä rooli. Näin voidaan kokonaisuudessaan vähentää sähköntarvetta.

**Sähkön käytön vähentäminen ja kysyntäjousto**

Bioenergia ry kannattaa panostuksia kysyntäjouston kehittämiseen ja sähkön vapaaehtoiseen säästöön. Jälkimmäisen osalta kannatamme erityisesti sähkön käytön tehokkuuteen ja turhan tai vähämerkityksellisen kulutuksen vähentämiseen liittyviä toimia, emme niinkään esim. sähkön säästämistä erilaisten hyödykkeiden tuotantoa vähentämällä teollisuudessa ja palveluissa, jolloin talous- ja työllisyysvaikutukset ovat selvästi negatiivisia.

On tärkeää, että sähkön käytön vähentämisessä jäsenmailla on vapausvasteita valita niille sopivimmat ja tehokkaimmat keinot.

**Bioenergia ry**
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.bioenergia.fi

BIOENERGIA

**Markkinatulojen yläraja inframarginaalisilla teknologioilla tuotetulle sähkölle**

Bioenergia ry ei kannata tätä ehdotusta ja on erittäin huolissaan sen luonteesta ennakkotapauksena sekä vaikutuksista sähköntuotannon investointeihin. On lähtökohtaisesti erikoista, että tuottoja rajoittavia toimia suunnattaisiin ensisijaisesti puhtaaseen energiaan. Euroopassa on investoitava edelleen puhtaaseen energiaan todella suuria määriä, mikäli asetetut ympäristö- ja omavaraisuustavoitteet halutaan saavuttaa ja tällaiset windfall-veron tyyppiset maksut vähentävät kannustimia puhtaisiin investointeihin verrattuna nykytilanteeseen.

Ehdotuksen mukaan "*säädetty tulokatto olisi asetettava tasolle, joka kattaa suurimman osan inframarginaalisista tuottajista EU:ssa ja jolla ei vaaranneta olemassa olevien laitosten saatavuutta ja kannattavuutta eikä uusia inframarginaalisia tuotantolaitoksia koskevia tulevia investointipäätöksiä.*" Ehdotettu tulokatto 180 €/MWh olisi sama koko EU:ssa, vaikka tosiasiallisesti EU ei ole puhtaassa energiassa yhtenäinen markkina-alue, ja verotus sekä hankkeiden riskit eri puolilla Eurooppaa vaihtelevat merkittävästi.

Ehdotuksen artikla 7.1. on kokonaisuudessaan hyvin kyseenalainen ja surullinen esimerkki markkinoiden mikromanageroinnista. Ehdotuksen mukaan (kohta 35, s. 28) tulojen ylärajaa ei pitäisi soveltaa teknologioihin, joissa käytetään maakaasua korvaavia polttoaineina, kuten biometaania, jotta ei vaaranneta olemassa olevien kaasuvoimaloiden muuntamista REPowerEU-ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Tuemme tätä tavoitetta, mutta se tulisi laajentaa kaikkeen kestävään bioenergiaan – ei ainoastaan biometaaniin. Energiakriisissä biomassapolttoaineiden hinnat ovat voimakkaasti nousseet Euroopassa.

Pidämme artiklan 7.3. alarajaa (20 kW) aivan liian alhaisena. Näkemyksemme mukaan alarajan tulisi olla vähintään 100 kVA.

Tulokatto on veronkaltainen ratkaisu ja ehdotuksen oikeusperusta voidaan tästä syystä kyseenalaistaa. Sen käytännön toimeenpanoon liittyy merkittäviä haasteita. Lisäksi korkeasta sähkön hinnasta johtuvat liiketoiminnan tuotot päätyvät usein julkisomisteisille yhtiöille. Sekä yksityisten että julkisomisteisten yhtiöiden osalta kyse on Euroopassa tarvittavien sähköntuotannon investointien tulorahoituksesta.

Helsingissä 26.09.2022

Harri Laurikka
Toimitusjohtaja
Bioenergia ry
Email. harri.laurikka@bioenergia.fi
Puh. 040 - 1630 465